

Ajuntament de Barcelona

MEMÒRIA PARTICIPATIVA
PROJECTE D'ORDENANÇA PER A FOMENTAR I
GARANTIR LA CONVIVIÈNCIA CIUTADANA A L'ESPAI
PÚBLIC DE BARCELONA

Desembre 2005

MEMÒRIA PARTICIPATIVA PROJECTE D'ORDENANÇA PER A FOMENTAR I GARANTIR LA CONVIÈNCIA CIUTADANA A L'ESPai PÚBLIC DE BARCELONA

La inclusió del civisme i la convivència al Programa d'Actuació Municipal

El debat sobre l'espai públic, la convivència i el civisme formen part dels eixos centrals de la política municipal dels darrers anys. En aquest sentit el Programa d'Actuació Municipal, aprovat per l'Ajuntament de Barcelona pel període 2004-2007, després d'un procés participatiu a tota la ciutat, estableix, com la primera línia estratègica de futur per a la ciutat, la cura del civisme. El Pla d'Actuació Municipal proposa construir, a llarg termini, un model de convivència basat en la corresponsabilitat de veïns i veïnes, comerciants, empreses i entitats pel futur de la ciutat i dels ciutadans que hi viuen, sense defugir com Ajuntament en cap moment de les seves responsabilitats i assegurar respostes adequades a curt i mig termini.

Aquesta línia estratègica ha estat concretada en diferents programes i plans municipals (Pla de Civisme, Pla d'Inclusió Social, Programa d'Autoritat,...) que corresponen a l'acció municipal i, de forma paral·lela, pel que fa referència en concret a l'espai públic, a l'encàrrec d'un treball de debat i discussió, sobre els usos actuals i els nous usos a l'espai públic, en el si del Consell de Ciutat, màxim òrgan de participació de l'Ajuntament de Barcelona.

Dins dels programes, projectes i plans d'acció municipal s'inicia també la redacció d'una nova ordenança municipal, que actualitzés el tractament que sobre diverses situacions a l'espai públic donen les actuals ordenances i inclogués el tractament de noves i millores l'efectivitat, i ..... La redacció d'aquesta nova ordenança es situa, a més, en un marc legal diferent al de fa uns anys, donat que la Carta Municipal ens dota específicament de competències sobre convivència a l'espai públic i de la modificació de la llei de bases de règim local.

Elaboració del text del projecte d'Ordenança

Per l'elaboració d'aquest projecte d'ordenança s'ha partit d'un text elaborat per una Comissió Tècnica, coordinada per la Direcció de Serveis Jurídics de l'Ajuntament de Barcelona.

Al juny de 2005, es constitueix una Comissió de Treball, integrada per un equip reduït de juristes de l'Ajuntament, que inicialment fa una recerca documental sobre la problemàtica de la convivència i el civisme (dret comparat amb regulació d'aquestes problemàtiques a la UE i diversos estats i ciutats europees, ordenances municipals de convivència ciutadana i civisme a Catalunya i a Espanya, ordenances consolidades de l'Ajuntament de Barcelona i jurisprudència europea, constitucional i ordinària).

Al mes de juliol, atesa la complexitat del treball, s'incorporen a la Comissió dos assessors externs: un catedràtic de Dret constitucional i un catedràtic de Dret penal i es celebren diverses jornades de treball, amb la presència de reconeguts professors universitaris i magistrats especialistes en la matèria.

El 13 de setembre de 2005, en reunió de la Permanent del Consell de Ciutat, presidida per l'Alcalde de Barcelona, i en el punt de l'Ordre del Dia sobre l'espai públic i la convivència, s'informa sobre el procés de redacció de la proposta de text, emmarcada dins d'altres accions i actuacions en marxa en l'àmbit de la convivència i sobre les dates previstes per la seva tramitació

Inici del projecte normatiu i del procés participatiu específic de l'Ordenança

El Reglament Orgànic municipal (ROM) estableix en el seu Capítol Segon (Ordenances i Reglament), articles del 108 al 116, el procés a seguir per la tramitació d'un expedient normatiu.

Desenvolupant l'articulat i a partir d'aquest text inicial, la Comissió de Govern de l'Ajuntament de Barcelona de 18 d'octubre de 2005 inicia el procés de projecte normatiu per a la seva aprovació.

S'estableixen 15 dies de fase d'esmenes del grups polítics municipals a les que es presenten diferents al·legacions que es recullen a l'expedient corresponent.

Informació i comunicació

El text esmenat es presenta a aprovació de la Comissió de Presidència, Hisenda i Coordinació Territorial, de 9 de novembre de 2005, on s'aprova inicialment.

És a partir d'aquesta aprovació inicial quan s'obre el període d'al·legacions de 30 dies hàbils.

L'exposició al públic i el període d'al·legacions es fan d'acord amb allò establert dins del Reglament Orgànic Municipal, article 112. El procés d'informació i comunicació es complementa desenvolupant el Títol Primer de les Normes Reguladores de Participació Ciutadana, i en concret dels articles 3 i 5 que estableix el dret a la informació dels ciutadans i ciutadanes, els sistemes de transmetre la informació municipal, l'obligació a la resposta raonada a les al·legacions que es formulin en el marc del tràmit d'informació públic i el dret a la participació. Per tal de garantir aquests drets, l'aprovació inicial es va publicar en el BOP i el text es va incorporar a la web municipal el mateix dia 9 de novembre de 2005.

Paral·lelament a l'exposició al públic i desenvolupant les Normes Reguladores de Participació Ciutadana en els seus articles 18, 22.1, 22.2 i 24 s'impulsa el procés participatiu que culmina amb l'elaboració i incorporació a l'expedient administratiu de l'Ordenança de Mesures per Fomentar i Garantir la convivència ciutadana a l'espai públic de Barcelona, de la present Memòria Participativa.

Tal com hem indicat els articles 22.1, 22.2 i 24 indiquen les condicions dels processos de participació i la realització de memòries participatives. A tal efecte, i com a objectiu de la present memòria participativa, recordem el que diu l'art. 24.3

“Les memòries participatives recolliran els procediments i les actuacions necessàries per tal que la ciutadania disposi d'informació àmplia i objectiva d'allò que es pretén fer i acreditaran els procediments i les actuacions emprats per tal que la ciutadania pugui emetre les seves opinions i suggeriments. A aquests efecte, donarà compte, en cada cas, de quins òrgans o mecanismes de participació, com també de les opinions que s'hagi aportat”

Aportacions

Les aportacions ciutadanes, tal com s'ha citat es poden realitzar de diverses maneres. En el cas d'aquest projecte d'Ordenança s'han previst els següents canals:

- A través de la presentació d'al·legacions en el període d'informació pública
- A través dels diversos òrgans que preveuen la participació ciutadana
- A través de l'Audiència Pública
- A través de les reunions específiques

Consell de Ciutat

Les Normes Reguladores de la Participació Ciutadana estableixen les competències del Consell de Ciutat.

L'article. 18.d dona al Consell de Ciutat l'atribució de conèixer i debatre (d'acord amb el que estableix el Reglament orgànic municipal) el programa d'actuació municipal i reglaments generals de l'Ajuntament. D'acord amb això la Comissió Permanent del Consell de Ciutat realitzada el dia 2 de novembre va aprovar incloure a l'ordre del dia del Consell de Ciutat previst pel dia 22 de novembre el debat sobre el projecte d'ordenança.

Sessió plenària del Consell de Ciutat del 22 de desembre de 2005

Convocatòria formal a tots els membres del Consell, amb un tercer punt de l'ordre del dia que incloïa:

- Presentació document reflexió
- Presentació del projecte d'Ordenança de Mesures per Fomentar i Garantir la convivència ciutadana

Documentació tramesa:

- Projecte de l'Ordenança
- Notes resum sobre el projecte d'ordenança
- Qüestionari i informe de resultats d'aquest en relació a l'Ordenança

Els districtes

De forma paral·lela a la inclusió en l'Ordre del Dia del Consell de Ciutat, es va comunicar als Districtes la possibilitat d'informar i debatre sobre el projecte en els Consells Ciutadans o altres òrgans territorials. Per facilitar aquesta informació es va enviar el document de notes – resum del Consell de Ciutat (el text sencer es pot trobar a la web) i es va posar a la seva disposició la

ponència del projecte.

Igualment, els Consells Sectorials de la ciutat, així com altres òrgans de participació que han considerat oportú debatre sobre el projecte d'ordenança en el seu si, han comptat amb la possibilitat de tenir la ponència i la documentació necessària al seu abast.

Les entitats i els ciutadans de Barcelona

Posteriorment al Consell de Ciutat s'ha comunicat, via correu electrònic i amb informació sobre el projecte i l'audiència pública, indicant on es consultar el text de la ponència a les entitats de la ciutat de Barcelona i a ciutadans i ciutadanes a títol particular que en el seu moment es van inscriure al registre ciutadà per tal de participar en processos participatius de ciutat com el present. I a la ciutadania en general a través de la web de la ciutat.

En aquest sentit la comunicació anteriorment ciutadà es va realitzar a través de:

- Totes les entitats de la ciutat a través del Fitxer General d'entitats ciutadanes
- Tots els membres que componen el Consells Sectorials de Ciutat a través dels seus secretaris/es tècnics/es
- Tots els membres i entitats que formen part de les estructures participatives dels districtes a través dels propi Districte
- Als ciutadans i ciutadanes inscrits al Registre Ciutadà
- A la ciutadania en general a través de la web de participació ciutadana i l'Ajuntament de Barcelona

S'ha de citar també específicament les diverses reunions realitzades amb entitats i associacions concretes que ho han demanat especialment (FAVB, CTC,...)

Òrgans de debat territorials i sectorials

El projecte d'ordenança a estat presentat i debatut als següents òrgans de participació territorials i sectorials, els quals han seguit, per la seva convocatòria i difusió els mecanismes establerts en cada un dels casos:

Consell Ciutadà del Districte de l'Eixample	23 de novembre de 2005
Consell Ciutadà del Districte de Sant Martí	24 de novembre de 2005
Consell Ciutadà del Districte de Nou Barris	24 de novembre de 2005
Consell Ciutadà de Sants – Montjuïc	26 de novembre de 2005
Permanent del Consell de Benestar Social	28 de novembre de 2005
Consell Ciutadà del Districte de Ciutat Vella	29 de novembre de 2005
Consell Econòmic i Social	1 de desembre de 2005
Comissió d'experts del Pla de Civisme	1 de desembre de 2005
Consell de Seguretat d'Horta – Guinardó	1 de desembre de 2005
Audiències Públiques a Sants- Montjuïc	13 de desembre de 2005
Comissió de Participació del Consell Escolar de Ciutat	14 de desembre de 2005
Consell de Gais, Lesbianes i Homes i Dones Transexuals	16 de desembre de 2005
Consell de Seguretat de Sant Andreu	20 de desembre de 2005

Audiència Pública

El 28 de novembre es va procedir a convocar l'Audiència Pública de l'Ordenança de Mesures per garantir i fomentar la convivència ciutadana a la ciutat de Barcelona a través del corresponent edicte de Secretari General.

L'Audiència Pública es regeix per allò establert en l'article 26 de les Normes Reguladores de la Participació Ciutadana i en concret, pel que fa a la seva convocatòria i el seu desenvolupament, als punts 2,3 8,9 i 10 d'aquest article.

Per la seva comunicació, es va insertar anunci públic el dia 28 de novembre en dos diaris de la ciutat i es va penjar la convocatòria a l'espai web reservat a l'efecte a

l'àmbit de participació de la web de l'Ajuntament. Aquesta convocatòria, amb l'objectiu de facilitar el desenvolupament de l'Audiència va establir que la demanda d'intervenció s'havia de fer amb anterioritat de la següent forma:

AUDIÈNCIA PÚBLICA DE L'ORDENANÇA DE MESURES PER A FOMENTAR I GARANTIR LA CONVIVÈNCIA A LA CIUTAT DE BARCELONA

EDICTE AUDIÈNCIA PÚBLICA

En disposició de l'article 26 de les Normes Reguladores de Participació Ciutadana, L'Ajuntament de Barcelona convoca Audiència Pública de "l'Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a la ciutat de Barcelona".

L'acte tindrà lloc el dia 12 de desembre de 2005, a les 18.00h., a la Sala de Cròniques de l'Ajuntament de Barcelona (plaça de Sant Jaume).

Per tal de regular el bon desenvolupament de l'Audiència Pública, aquells ciutadans i ciutadanes que vulguin intervenir a títol individual o en nom d'alguna associació, ho hauran de sol·licitar per escrit a través d'una instància presentada a qualsevol oficina d'atenció al ciutadà o per correu electrònic forum_participacio@mail.bcn.es indicant el nom, entitat si és el cas, telèfon de contacte i tema del projecte d'ordenança sobre el que anirà la seva intervenció, fins al dia 9 de desembre a les 17.00h o, el mateix dia de l'Audiència, en aquest cas omplint una butlleta que trobaran a la seva disposició a l'oficina d'atenció al ciutadà de la plaça de Sant Miquel fins a les 17.00h.

De la mateixa forma es va enviar la convocatòria a:

- Totes les entitats de la ciutat a través del Fitxer General d'entitats ciutadanes
- Tots els membres que componen el Consells Sectorials de Ciutat a través dels seus secretaris/es tècnics/es
- Tots els membres i entitats que formen part de les estructures participatives dels districtes a través dels propi Districte
- Al membres del Consell de Ciutat a través de la seva secretaria
- Als ciutadans i ciutadanes inscrits al Registre Ciutadà
- A la ciutadania en general a través de la web de participació ciutadana i l'Ajuntament de Barcelona

L'Audiència Pública va ser convocada per al 12 de desembre a les 18.00h. al Saló de Cròniques de l'Ajuntament de Barcelona sota la presidència del IV

Tinent d'Alcalde, Il·lm. Sr. José Ignacio Cuervo i la Regidora ponent Ima. Sra. Assumpta Escarp, assistits per al Secretari de l'Audiència, delegada per al secretari general de la corporació en el Sr. Alex Montes, Director Tècnic de Participació Ciutadana i pel director dels Serveis Jurídics de l'Ajuntament, Sr. Rafael Jiménez Asensio. L'Audiència també va comptar amb l'assistència dels grups amb representació municipal.

El procediment de l'Audiència va ser:

- Explicació del procediment
- Intervenció de la Ponència;
- Intervenció i posicionament dels grups del Govern
- Intervenció dels grups de l'oposició de menor a major representació
- Intervenció de la ciutadania
- Conclusions

L'Audiència va comptar amb la participació de més de 140 persones, amb 75 intervencions demanades.

Les aportacions ciutadanes es recullen a través de les actes dels diferents òrgans de participació i de l'Acta de l'Audiència Pública de l'Ordenança conjuntament amb el recull, si s'escau, de les al·legacions fetes a través dels registres municipals i que s'incorpora a l'expedient corresponent.

DEVOLUCIÓ

El retorn a les aportacions s'ha realitzat a través de:

- Presencialment en els Consells Ciutadans i els plenis dels Consells de Districte
- A través de la distribució de l'Acta de l'Audiència als membres convocats i citats anteriorment
- A través de penjar a l'espai web reservat a l'efecte l'Ordenança aprovada definitivament.
- Les respostes a les al·legacions incorporades a l'expedient corresponent.